

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Consilier la Înalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România 40 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

Din cauza sărbătorilor (Boboteaza și Sf. Ion) numărul 2 va apare cu data de Duminică 10 Ianuarie.

Tabla de Materii pe 1909 s'a pus sub presă și va cuprinde 8 coale tipar. Ea se va vinde tot pe prețul de 5 lei exemplarul și nu se va trimite decât numai abonaților la curent cu plata abonamentelor.

SUMAR

1 Ianuarie 1910.

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de casație, s. I: Ion Țiripa ș. a. cu Nicolae I. S. Țiripa;

Idem s. III: T. Boată cu Primăria Capitalei;

Curtea de apel București, s. I: Oscar Alpern ș. a. cu Ștefan St. Șendrea și D. Tacu;

Tribunalul Ilfov, secția de Notariat: „Creditul Petrolier” și Societatea «Steaua Română» cu «Societatea Nederlandsche-Trust-Maatschappij».

Un nou an, de d-l Al. St. Mandrea.

1 IANUARIE 1910

In anul expirat, guvernul a continuat a-și îndeplini opera sa legislativă.

Multe legi au văzut lumina zilei și în cursul acestui an, fiindcă, la noi, dacă nu s'ar spori pe fiecare an colecțiile de legi și regulamente cu câteva sute de pagini, s'ar crede că Corpurile legiuitoare n'au lucrat nimic.

Aceasta provine, mai cu seamă, din faptul că legiuitorii noștri își fac o falsă ambițiune făurind neconținut la legi noi fără a se mărgini, ceea ce ar fi mai folositor, să aplice pe cele deja existente.

De aceea, nici oameni cari să-și mărginească activitatea la practica administrativă nu există, și mare nevoie am avea de dânsii!

Continuitate, deci, în alcătuirea legilor nu este la noi. Ceeace unii fac, alții strică! Cu alte cuvinte, se făuresc continuu la legi, dar niciodată pe cale de evoluțiune, ci de revoluțiune; și adevăratul progres nu este decât acela realizat pe cale evolutivă.

In cursul anului expirat am dobândit Legea pentru arendarea moșiilor Statului și Așezămintelor de binefaceri la Obștiile țărănești, care nu e rea,— n'avem ce zice,— dar care, într-o țară de oameni cu o bună direcțiune, ar fi putut să nu existe, fiindcă aceea ce ea prescrie s'ar fi putut aduce la îndeplinire și fără lege.

Legea pentru acordarea drepturilor politice Dobrogenilor ne-a adus-o tot anul 1909. Rezultatele ei nu se pot cunoaște, căci nu s'a făcut până acum vreo alegere pe baza prescripțiilor ei. Credem că suntem expresia sentimentului unanim al Românilor, dorind ca, prin aplicarea ei, să nu fim expuși la vreo chestiune națională.

Tot anul trecut ne-a adus Legea Sinodală, care a aruncat o sămânță de discordie în sânul Bisericii, sămânță care a degenerat chiar într'un scandal, neterminat încă, și ale cărui proporții nu se pot încă prevedea, nici calcula.

Legea Casei Rurale, cea mult așteptată, am obținut-o în fine, în anul trecut, mai mult ca o consecință a răzcoalelor țărănești. Modul cum această instituțiune a fost alcătuită însă a fost de mulți vin criticat, de oarece s'a găsit că, printr'ansa, nu se creează cel puțin proprietatea mijlocie de care este atâta nevoie în țara noastră și care ne-ar fi ferit, poate, de teribila răscoală la care am fost expuși.

Acelaș lucru îl putem zice de Legea Izlazurilor, căreia i se impută că n'a dat rezultatele ce se așteptau dela dânsa, bă chiar că n'a fost aplicată.

Dar legea cea mai importantă din câte ne-a adus anul trecut, este Legea de Organizare Judecătorească. S'a voit prin această lege a se introduce în corpul nostru judecătorec regule cari să-i mărească prestigiul și să-l reție în marginile datoriei. Multe din aceste măsuri însă n'au dat roadele dorite, astfel că, afară de inamovibilitatea judecătorilor dela prima instanță și examenul de capacitate, magistratura se găsește în aceeaș situațiune ca mai înainte.

Acelaș lucru îl vom zice și de Legea Judecăto-

riilor de ocoale, care lasă și ea mult de dorit cu așă zisa ambulanță a judecătorilor și cu ridicarea dreptului părților de a fi apărate de avocați în procesele mai mici de 300 lei. Ca și Legea Organizării Judecătorești, ea pare a fi făcută mai mult pentru a lua vederea, și așteaptă, ca și cealaltă, îmbunătățiri pentru a atinge scopul ei cel adevărat.

* * *

Anul care începe aduce justițiabililor, cari au să se plângă de abuzurile administrative, o urâtă știre: desființarea Contenciosului administrativ.

Această instituțiune, în adevăr, încredințată Curții de Casație, a dobândit, grație chipului demn și imparțial cu care suprema instanță a făcut uz de dânsa, o popularitate ce nu se putea prevedea. Ea a devenit o necesitate într-o țară unde abuzul e secular. De aceea, noutatea desființării ei a indispus opinia publică, căci acțiunea în desdaunare, ce se substituie Contenciosului administrativ, nu poate avea efectele acestuia, părțile trebuind să se judece mult timp și cu mari cheltueli înainte de a obține dreptate.

De aceea, justițiabilii, precum am spus, consideră ca cea mai frumoasă și mai utilă garanție pentru drepturile lor instituțiunea Contenciosului administrativ, ce mulți ar fi dorit să fie lărgit, iar nu desființat, după cum se anunță.

Desființarea de care e vorba ar lăsa pe justițiabili iarăși la discreția primărilor abuzive, pe cari Curtea de Casație le-a adus la sentimentul moderațiunii. Ca exemplu, publicăm în corpul ziarului decizia No. 320 din 10 Noembrie 1909, în care se va vedea până unde arbitrarul administrativ poate merge când nu e înfrânat prin nici o altă autoritate superioară.

De altfel, însăși Curtea de Casație, consultată asupra chestiunii desființării Contenciosului administrativ, a fost unanimă pentru menținerea acestui contencios, într'un aviz motivat, care face onoare supremei instanțe.

* * *

Literatura juridică s'a îmbogățit în cursul anului expirat cu frumoase opere juridice, pe cari «Curierul Judiciar» le-a semnalat la timp numeroșilor săi cetitori.

În special, eminentii săi colaboratori, d-nii C. N. Toneanu din Galați, și savantul decan al Facultății juridice din Iași, D. Alexandresco, au îmbogățit: cel dintâiu, Dreptul comercial cu opera sa asupra Societăților comerciale, cel de al doilea, Dreptul civil cu partea I a vol. IX din monumentala sa lucrare asupra Dreptului civil român, care cuprinde: Legea asupra drepturilor proprietarilor; Bezmanul, Embaticul sau Emfiteosa. Partea II

va apare la finele lunii Ianuarie și va cuprinde: Societatea, Mandatul, Comodatul și Imprumutul.

În ultimul timp, d-nii profesori ai Facultății de drept din Iași, Iulian Teodorescu, distinsul nostru colaborator, G. C. Tabacovici și Grigore Dumitrescu au dat la lumină trei prețioase lucrări: primul, Judecătorul de ocol ca oficer de poliție judiciară (un vol. 90 pagine, prețul 3 lei), foarte util judecătorilor de ocol; cel de al doilea, Primele elemente de Drept civil (vol. I, 750 pag., prețul 10 lei), care cuprinde: Titlul preliminar, Persoanele și Bunurile (Art. 1—643); iar cel de al treilea, Cognitur și Procurator, (Contribuție la studiul prezintării în Procedura civilă română).

Mai avem de semnalat o lucrare, de asemenea de mare importanță: Judecătorul unic, datorită distinsului nostru colaborator d-l C. A. Popescu, un volum 170 pag., prețul 3 lei.

* * *

Găsim, cu această ocaziune, prilejul de a ne ridică cu indignare contra mișelescului atentat, comis asupra șefului guvernului de un mizerabil degenerat. Sperăm că justiția își va face neîntârziat datoria, stabilind cauzele crimei și aplicându-i pe-deapsa meritată.

* * *

Cu acest număr «Curierul Judiciar» intră în al XIX-lea an al existenței sale.

Mândru de un trecut frumos pe ogorul științei juridice, acest ziar mulțumește călduros tuturilor colaboratorilor și abonaților cari l'au sprijinit, și urează numeroșilor săi cetitori un an spornic și cu sănătate.

Direcțiunea.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 30 Septembrie 1909

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Ion Țiripa ș. a. cu Nicolae I. S. Țiripa

Perimare. — Cererea de perimare a unei acțiuni relativă la un pământ dat conform legii rurale. — Dacă cererea de perimare e scutită de timbru. — (Art. 43, alin. 13, din Legea timbrului și art. 257 din Proced. civilă)

După art. 43 din Legea timbrului, acțiunile pentru revendicarea pământurilor date în baza legii rurale sunt scutite de taxa timbrului și de orice alte cheltueli de procedură.

Că de aci rezultă că și cererea de perimare a unei asemenea acțiuni urmează să fie scutită de timbru, de oarece perimarea fiind instituită pentru a curma instanțele începute și lăsate în părăsire, legiuitorul nu a putut să scutească de timbru numai acțiunea relativă la un

imobil rural, fără să înțeleagă a scuti și mijlocul pe care-l are dela lege partea defendoare de a perima instanța sesizată cu judecarea unei asemenea acțiuni.

Deciziunea 347. — Casată, în lipsa intimatului și după recursul făcut de Ion Țiripa și alții, sentința Tribunalului Brăila, secția II-a, No. 40/907, dată în proces cu Nicolae I. S. Țiripa.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat C. Varlam, în dezvoltarea motivului de casare.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Greșit tribunalul a calificat cererea de perimare ca cerere principală și, deci, că ar fi trebuit să fie făcută pe timbru de 5 lei, căci dacă după Legea timbrului acțiunea de revendicare a pământurilor rurale este scutită de timbru, apoi cererea de perimare, care nu este decât o consecință a acțiunii principale, nu poate fi supusă Legii timbrului».

Având în vedere că, prin sentința supusă recursului, tribunalul a anulat ca netimbrată cererea făcută de recurenți, de a se perima acțiunea în revendicare a unui pământ dat după legea rurală, intentată de intimatul Nicolae I. Țiripa în contra lor;

Considerând că, după art. 43, alin. 31 din Legea timbrului, acțiunile pentru revendicarea pământurilor date în baza legii rurale sunt scutite de taxa timbrului și de orice alte cheltuieli de procedură;

Considerând că cererea de perimare a unei asemenea acțiuni urmează să fie scutită și ea de timbru, de oarece perimarea fiind instituită pentru a curma instanțele începute și lăsate în părăsire, legiuitorul nu a putut să scutească de timbru numai acțiunea relativă la un imobil rural, fără să înțeleagă a scuti și mijlocul pe care îl are dela lege partea defendoare de a perima instanța sesizată cu judecarea unei asemenea acțiuni;

Că, în speță, tribunalul a comis un exces de putere când a anulat cererea de perimare pentru motivul că nu este făcută pe timbru, astfel că motivul de casare este fondat și urmează să fie admis.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 10 Noembrie 1909

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

T. Boată cu Primăria Capitalei

Contencios administrativ.—Cerere de autorizare pentru a construi pe o stradă care are lărgimea de 6 stânjeni.—Dispozițiunea luată de Primărie, prin regulament, ca construcțiunile de pe asemenea strade să se facă la o distanță oarecare de aliniere.—Dacă o asemenea dispoziție se poate lua de primărie fără ca, în prealabil, să exproprieze pe parte (Art. 19 din Constituție; art. 7 cap. I din Regul organic; art. 480 și 481 din Codul civil; art. 94, 97 și 98 din Legea comunală și 42 din Reg. de construcțiuni).

1. Singura restricțiune adusă dreptului de proprietate, în raport cu alinierea, este cea prevăzută de art. 7, cap. 1, din Regulamentul organic, în scopul ca stradele să dobândească o lărgime de șase stânjeni. În afară de această restricțiune orice dispozițiune de noi alinieri, deschideri de strade, lărgiri, prelungiri sau retrageri dela alinierea decretată, nu se poate face decât respectându-se dreptul de proprietate așa cum este îngrădit de legi, și, deci, primă-

ria nu poate să execute decretale obținute și regulamentele votate în acest scop, decât expropriind mai întâi pe proprietari. după o dreaptă și prealabilă despăgubire, căci altfel exercițiul dreptului de proprietate n'ar mai fi de loc garantat și ar deveni cu totul iluzoriu, lucru ce nu poate fi admis față cu legea ce ne guvernează.

Prin urmare, Primăria Capitalei nu poate refuza unui proprietar autorizațiunea de a construi pe o stradă ce are lărgimea de șase stânjeni, pe simplul motiv că, conform modificării art. 4 adițional dela art. 42 al Regulamentului de construcțiuni și alinieri, construcțiunile de pe acea stradă trebuiesc să fie retrase cu 5 metri din aliniere, căci o asemenea dispozițiune din regulament constituie de fapt o exproprie deghizată și o împiedicare a proprietarului de a uza de dreptul său de proprietate garantat de lege.

2. După art. 1 din Codul civil, legile, și cu atât mai mult regulamentele, nu pot avea efect retroactiv.

Deciziunea 320/909. — Admis recursul făcut de T. Boată, contra refuzului Primăriei Capitalei a-i da autorizație să clădească pe proprietatea sa din B-dul Schitu-Măgureanu 29.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat St. Cihoski, în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat Stan, în combateri.

Deliberând,

Asupra recursului făcut de T. Boată în contra refuzului primarului comunei București de a-i da autorizațiune să construiască pe locul, proprietatea sa din Bulevardul Schitu-Măgureanu, No. 29, autorizațiune cerută cu petiția înregistrată la acea primărie sub No. 29339, din 1 Iunie 1909;

Având în vedere că Primăria, prin reprezentantul său, a susținut că a refuzat autorizațiunea cerută de recurent pentru motivul că, în urma modificării art. 4 adițional dela art. 12 al regulamentului de construcțiuni și alinieri, făcută și votată de Consiliul comunal în ședința dela 13 Iunie 1909, s'a dispus ca pe Bulevardul Schitu-Măgureanu, porțiunea coprinsă între B-dul Elisabeta și strada Esculap, construcțiunile să fie retrase cu 5 metri din aliniere și să aibă grădini de fațadă;

Considerând că această dispozițiune a Primăriei Capitalei, luată prin modificarea regulamentului de construcțiuni și alinieri, constituie, de fapt, o exproprie deghizată și o împiedicare a proprietarului de a uza de dreptul său de proprietate, garantat de legi;

Considerând că, după art. 19 din Constituțiune, nimeni nu poate să fie expropriat decât pentru cauză de utilitate publică și după o dreaptă și prealabilă despăgubire; iar după art. 480 din Codul civil, proprietarul este în drept să se folosească și să dispună de lucrul său în mod exclusiv și absolut, însă în limitele determinate de lege;

Considerând că singura restricțiune ce s'a adus dreptului de proprietate, în raport cu alinierea, este cea prevăzută de art. 7, cap. 1, din Regulamentul organic, în scopul ca stradele să dobândească o lărgime de șase stânjeni, restricțiune de care nu poate să fie vorba în speță, din moment ce actualmente Bulevardul Schitu-Măgureanu are această lărgime;

Considerând că, în afară de această restricțiune, orice dispozițiune de noi alinieri deschideri de strade, lărgiri, prelungiri sau retrageri dela alinierea decretată, nu se pot face decât respectându-se dreptul de proprietate, astfel cum este îngrădit de legi; cu alte cuvinte, că primăria nu poate să execute decretale și regulamentele votate în acest scop decât expropriind

mai întâi pe proprietari, după o dreaptă și prealabilă despăgubire;

Considerând că dacă primăria ar putea să invoace decretul unei noi alinieri sau un regulament de retragere ca să împiedice pe proprietari de a construi mai înainte de a-i expropria, atunci exercițiul dreptului de proprietate n'ar mai fi de loc garantat și ar deveni cu totul iluzoriu, lucru ce nu poate fi admis față de legile ce ne guvernează;

Considerând de altfel că, în speță, din desbateri și actele aflate la dosarul cauzei, rezultă că regulamentul prin care Primăria Capitalei a impus recurentului de a-și construi imobilul cu o retragere de 5 metri dela alinierea în vigoare este votat de consiliul comunal și promulgat în urma cererii de autorizație făcută de recurent și a lucrărilor preparatoare pentru construire;

Considerând că după art. 1 din Codul civil legile, și cu atât mai puțin regulamentele, nu pot avea efect retroactiv, și, ca atare, Primăria Capitalei, nu putea, în baza lui, să oblige pe recurentul de azi de a-și construi casa cu retragerea prevăzută printr'insul;

Că dar, Primăria Capitalei în baza regulamentului sus citat, neautorizând construcția imobilului cerută de recurent decât sub rezerva retragerii prevăzută printr'insul, a violat art. 19 din Constituție, art. 480 și 481 din Codul civil, art. 7 din Regulamentul organic cum și art. 94, 97 și 98 din Legea de organizare a comunelor urbane; de unde rezultă că recursul este întemeiat și că să fie admis.

Pentru aceste motive, Curtea, admite recursul și obligă, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, S. I

Audiența dela 13 Octombrie 1909

Președenția d-lui OSCAR N. NICOLESCU, prim-președinte

Oscar Alpern ș. a. cu Ștefan St. Șendrea și D. Tacu

Deciziunea civilă No. 270

Sucesiune. — Separațiune de patrimoniu cerută de creditor. — Dreptul lor de a lua inscripțiunea ipotecară prevăzută de art 1743 din Codul civil — (Art. 781 și 1743 din Codul civil).

După art. 781 din Codul civil, creditorii pot cere, în orice caz și în contra oricărui creditor, separațiunea patrimoniului defunctului de acel al eredelui; și această dispozițiune este generală și autoriză pe toți creditorii ereditari a cere separațiunea de patrimoniu și a lua inscripțiunea ipotecară prevăzută de art. 1743 din Codul civil, fără a distinge natura și origina creanței lor, fie ea cu termen, condițională sau eventuală, și chiar dacă creditorii, n'ar avea un act scris pentru constatarea acestei creanțe.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Oscar D. Alpern și alții, ca moștenitori ai defunctului D. Alpern, în contra sentinței civile cu No. 204 din 1909 a Tribunalului Ilfov, secția II-a;

Având în vedere că, prin această sentință, tribunalul a admis acțiunea introdusă de către moștenitorii decedatului Ștefan C. Șendrea, în contra moșt. def. D. Alpern; a declarat separat patrimoniul decedatului David Alpern de acela al eredezilor săi, conform art. 781 din Codul civil, și a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională făcută de moștenitorii def. David contra moștenitorilor decedatului Ștefan C. Șendrea, prin care tindeau a se ordona radierea inscripțiunii ipotecare, cu una sută lei cheltueli de judecată;

Având în vedere susținerile părților, actele din dosar, precum și concluziunile d-lui procuror;

Având în vedere că apelanții prin apelul lor tind la reformarea sentinței apelate, la respingerea acțiunii moștenitorilor lui Ștefan C. Șendrea și la admiterea cererii lor reconvenționale, pentru a se declara nulă ipoteca luată de Ștefan C. Șendrea asupra imobilului lui D. Alpern din str. Olteni No. 73, în virtutea deciziunii acestei Curți secția 2-a cu No. 155 din 1905;

Având în vedere faptele și motivele din sentința apelată, pe cari Curtea, găsindu-le întemeiate, și le însușește;

Considerând, pe lângă acestea, că obiecțiunea făcută de apelanți, cum că intimații neavând un titlu executoriu, nu pot cere separațiunea de patrimoniu, este neîntemeiată și în drept. În adevăr, art. 781 dispune că creditorii pot cere, în orice caz și în contra oricărui creditor, separațiunea patrimoniului defunctului de acel al eredelui; ori această dispozițiune este generală și autoriză pe toți creditorii ereditari a cere separațiunea de patrimoniu și a lua inscripțiunea ipotecară prevăzută de art. 1743 din Codul civil, fără a distinge natura și origina creanței lor, fie ea cu termen, condițională sau eventuală și chiar dacă creditorii n'ar avea un act scris pentru constatarea acestei creanțe;

Considerând că faptul că defunctul Ștefan Șendrea a fost scos din proces prin deciziunea cu No. 155 din 1905, nu dovedește că nu era creditor al lui D. Alpern, căci, după cum rezultă din această deciziune, el nu a fost înlăturat pe acest motiv, ci pe acela că nu făcuse intervenție în procesul ce se judeca între conservatorul moșiei Albești, adjudecată asupra lui Ștefan Șendrea și D. Alpern, arendașul moșiei, pentru plata câștigului de arendă pe Octombrie 1902;

Considerând că obiecțiunea făcută de apelanți, cum că deciziunea Curții de apel, secția 2-a, cu No. 155 din 1905, fiind atacată cu recurs, nu poate fi invocată ca titlu de creanță, este de asemenea nefondată, căci deciziunile Curții de apel sunt definitive și executorii, dacă o cerere de suspendare nu a fost formulată și încuviințată de justiție;

Că, dar, apelul făcut de moștenitorii defunctului D. Alpern nu este întemeiat, și ca atare urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, respinge apelul.

(ss) Oscar N. Nicolescu; I. Stambulescu; G. D. Maxim; Ar. Alexandrescu.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența dela 23 Noembrie 1909

Președenția d-lui N. C. SCHINA, președinte

Creditul Petrolifer și Societatea «Steaua Română» cu Societatea Nederlandsche-Trust-Maatschappij

Sentința No. 271

Urmărire imobiliară. — Stipulațiunile în favoarea celor de al treilea. — Dacă asemenea stipulațiuni sunt valabile fără acceptațiunile celor de al treilea.

Urmărirea silită a unui imobil. — Lipsa de mandat din partea celui ce urmărește. — Nulitatea acelei urmăriri. — (Art. 1121 din Codul civil francez și art. 496 din Proc. civilă).

1. Stipulațiunile în favoarea terților, astfel după cum sunt prevăzute în Codul civil francez, complexează la titlul obligațiunilor materia consimțământului prin niște dispozițiuni extrase din dreptul roman, și cari, deși viu criticate, au fost totuși admise; obiecțiunea ce li se opunea era întemeiată pe considerațiunea că consimțământul, baza contractelor consensuale, este personal; acela care a făcut această stipulațiune nu o mai poate revoca, dacă terțul a declarat că voeste să profite de stipulațiune.

Nu este suficient ca stipulațiunea să fie valabilă față

de stipulant, ci mai trebuie încă să fie acceptată de cel de al treilea, și rațiunea este foarte simplă, de oarece terțiul nu a intervenit la contract și nu poate dobândi un drept fără să fi exprimat voința sa.

2. Deși în legislațiunea românească art. 1121 din Codul civil francez nu a fost reprodus, totuși aceleași principii s'au aplicat de jurisprudența noastră, și stipulațiunile în profitul celor de al treilea au fost considerate și la noi ca valabile.

3. Conform art. 496 din Proc. civilă, orice urmărirea a unui imobil începe printr'un comandament, făcut de către creditor, prin mijlocirea unui agent judecătoresc, datornicului sau deținătorului, și care va trebui să cuprindă copie de pe titlul ce se execută, somațiunea și mandatul pe care creditorul îl dă, dacă urmărirea nu se cere direct de către dânsul.

Prin urmare, când o parte n'a avut mandat din partea obligaționarilor încă dela primul act de urmărirea care este comandamentul, urmărirea fiind încuviințată cu violarea unor reguli de procedură cari sunt de ordine publică, are ca sancțiune nulitatea.

Tribunalul.

Asupra contestațiunilor făcute de «Creditul Petrolier» și Societatea «Steaua Română», prin petițiunile registrate la No. 23771, No. 30004/909 și No. 30082/909, în contra urmăririi cerută de «Societatea Nederlandsche Trust-Maatschappy» în contra Societății «Aurora», pe temeiul actului de ipotecă autentificat de Tribunalul Ilfov, secțiunea de notariat, la No. 4887/905 și înscris de Tribunalul Prahova la No. 118/905 și de Tribunalul Dâmbovița la No. 50/905;

Având în vedere actele prezentate, concluziunile scrise și desbaterile orale urmate în cauză;

Având în vedere că între «Nederlandsche-Trust-Maatschappy», societate anonimă stabilită în Amsterdam, reprezentată prin d-l avocat I. G. Saita, lucrând în virtutea procurii legalizată de notarul din Amsterdam, certificată în ultima instanță de Ministerul afacerilor străine la No. 2368/905 și Societatea anonimă «Aurora» pentru industria și comerțul petroleului, constituită cu un capital de 6.500.000 lei, din care 3.250.000 lei deplin vărsăți și având sediul său în București, reprezentată prin d-l Elefterie Rădulescu, lucrând în virtutea rezoluțiunii adunării generale extraordinare a acționarilor din 29 Aprilie 1905, rezoluție autentificată de Tribunalul Notariat la No. 3618/905 publicată în *Monitorul Oficial* din 7 Maiu 1905, s'a încheiat un act de ipotecă prin care Societatea «Aurora» contractează un împrumut de 4.200.000 lei printr'o emisiune de 2000 obligații la purtător, fiecare de 2100 lei. Titlurile de obligațiuni au fost semnate de direcțiunea Societății «Aurora» și contra-semnate de către «Nederlandsche Trust Maatschappy» aceasta drept dovadă că aceste obligațiuni fac parte din împrumut și fără ca «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» să contracteze alte angajamente decât acelea ce rezultă pentru dânsa din actul de de ipotecă. Aceste obligațiuni produc 5% pe an, plătitibile în două rate cu lei 52,50 la 1 Maiu și 1 Noemvrie ale fiecărui an, contra cuponului respectiv la București; la casa Societății la Amsterdam, la sediul Societății Petrolifere Internaționale Române. Împrumutul de 4.200.000 lei va fi integral amortizat, și obligațiunile rambursate al pari în 25 ani cu începere dela data prezentului act prin tragere la sorți, și conform tabloului de amortisment trecut în actul de ipotecă și în condițiunile ce acest act le specifică, — Societatea «Aurora» are facultatea de a rambursa întregul împrumut la orice moment înaintea expirării perioadei de 25 de ani, sau de a amortiza un număr mai mare de obligațiuni decât acel indicat prin tabloul de amortisment. Societatea «Aurora» constituie ipotecă, în conformitate cu art. 173 din Codul civil și pentru

complecta garantare a împrumutului ce ea contractează precum și a titlurilor de obligațiuni ce emite în acest scop, oferă ipotecă în primul rang asupra fabricilor de petrol și derivate din Băicoiu, jud. Prahova, și din Târgoviște, județul Dâmbovița, cuprinzându-se pentru ambele fabrici terenul, construcțiunile, rezervoarele, mașinile și instalațiunile de tot felul, precum și conducta (pipeline) Buștenari-Băicoiu; într'un cuvânt toate bunurile imobile, prin natură sau prin destinațiunea lor. Ipoteca este înscrisă pe numele Societății «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» ca reprezentantă a purtătorilor de obligațiuni până la suma maximală de lei 5.200.000, fiind cuprinse și interesele a doi ani și ale anului curent, precum și speșele. Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» declară în act că reprezintă pe purtătorii de obligațiuni și exercitează drepturile lor față de Societatea «Aurora» în sensul cel mai larg, ea având facultatea de a convoca adunări de purtători de obligațiuni printr'un anunț ce se va insera într'un jurnal zilnic din Amsterdam, și rezoluțiile ce s'ar lua trebuiesc să întrunească majoritate de voturi. Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» este autorizată a consimți la radierea inscripțiunii ipotecare, în caz de amortisment total sau la reducerea inscripțiunii, (dacă aceasta nu i s'ar părea contrară intereselor purtătorilor de obligațiuni). În cazul când «Aurora» nu îndeplinește una sau mai multe din obligațiunile contractate prin act, întreaga sumă este imediat exigibilă, fără ca o punere în întârziere prealabilă să fie necesară, și în acest caz «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» are opțiunea prin actul de ipotecă de a vinde ea însăși zisele bunuri și a încasa prețul (vânzare la care este autorizată în mod irevocabil de către Societatea «Aurora» în virtutea actului); fie de a face vânzarea prin Tribunalul Ilfov, secția de notariat, și în acest caz prețul vânzării va fi depus la Casa de depuneri și Consemnațiuni și va fi liberat ca plată a titlurilor de obligațiuni;

În fine, ultimele dispozițiuni ale actului de ipotecă prevăd că purtătorii de obligațiuni vor fi supuși dispozițiunilor prezentului act față de «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» și de Societatea «Aurora», cari dispozițiuni vor avea de asemenea putere între dânsii. Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» mai stipulează în favoarea sa un comision de 1% în caz de execuțiune, și tot de 1% în caz de alte lucrări extraordinare;

Pentru neexecutarea obligațiunilor impuse Societății «Aurora», de a plăti la termen cupoanele obligațiunilor la purtător Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» prin d-l avocat Missir, în baza procurii vizată de Ministerul afacerilor străine la No. 81/909, cere învestirea actului de ipotecă și punerea lui în executare prin facerea formalităților cerute de procedura civilă pentru vânzarea bunurilor ipotecate. Prin jurnalul No. 3343 din 9 Maiu 1909 se încuviințează a se scoate în vânzare cu licitație publică bunurile în chestiune și se fixează ziua de 28 Septemvrie pentru vânzare. Prin jurnalul No. 37461 din 23 Maiu 1909 se conexează urmărirea cerută de «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» cu urmărirea cerută de Societatea «Steaua Română», și după cererile părților, s'a preschimb termenul de vânzare la 30 Noemvrie a. c. În contra acestei vânzări «Creditul Petrolier» și Societatea «Steaua Română» fac, în termen, contestațiunile de față bazate pe următoarele motive:

Din partea «Creditului Petrolier»:

1. Că «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» nu are ființă juridică în Țara românească;
2. Că titlul în temeiul căruia «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» a scos în vânzare averea Societății «Aurora» este un titlu fără nici o valoare juridică;
3. Inscripțiunea ipotecară nu este valabilă, întru cât a fost luată cu violarea dispozițiunilor art. 1781 din Codul civil;
4. Că «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» nu poate face urmărirea în numele purtătorilor de obligațiuni,

de oarece nu are pentru aceasta din partea lor un mandat prin care să-i reprezinte.

Din partea Societății «Steaua Română»:

1. Că actul de ipotecă este nul, pentru că este iscălit de către «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» ca pretinsă reprezentantă a purtătorilor de obligațiuni, adică pentru persoane cari nu există în acel moment și fără ca să fi avut procură din partea lor;

2. Că actul de ipotecă mai este nul pentru că Societatea «Aurora» nu a fost legal reprezentată numai prin patru membrii din consiliul de administrațiune, întru cât pentru contractarea unui angajament de o valoare mai mare de 50.000 lei este necesară prezența sau adesiunea a trei sferturi din membrii consiliului;

3. Ipoteca este încă nulă pentru că prevede în art. VII dreptul pentru Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» să vândă ea însăși prin licitațiune bunurile ipotecate și să încaseze ea prețul;

4. În fine, că urmărirea trebuie să fie anulată ca fiind făcută de altcineva decât de către pretinsul creditor, sau de către mandatarul său.

Având în vedere că Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy», în contra motivelor de contestațiune, se opune pe următoarele considerațiuni:

1. Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» deși este o societate străină, are totuși dreptul să facă în țară la noi acte izolate și să compare în justiție pentru apărarea drepturilor dobândite de ea în virtutea acestor acte;

2. Actul de ipotecă constituit de Societatea «Aurora» pentru garentarea împrumutului ei cu titluri la purtător și convenit în interesul acestora cu Societatea «Aurora» este perfect valabil;

3. Este valabilă inscripțiunea ipotecară luată de societate pentru purtătorii de obligațiuni și sub raportul art. 1781 din Codul civil care prevede modul cum se operează inscripțiunea;

4. Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» reprezintă pe purtătorii de obligațiuni, nu numai pentru constituirea ipotecii, nu numai pentru înscrierea ei, ci, în virtutea clauzelor prevăzute în actul ipotecar, aceeași societate îi reprezintă pentru a putea valabil face în interesul lor urmărirea imobilelor ipotecate;

5. Nici un motiv de nulitate a ipotecii nu rezultă din modul cum ea a fost aprobată de consiliul de administrație al Societății «Aurora»;

6. Statutele Societății «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» prevăd chiar din primul articol că Societatea are tocmai menirea să intervină și în realizarea împrumuturilor ipotecare emise la purtător, precum are ca scop și executarea unor asemenea acte;

7. Clauza prevăzută în actul de ipotecă, că Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» să aibă dreptul de a vinde singură imobilele ipotecate, este nulă și deci, potrivit articolului 5 din Codul civil, rămâne fără efect și nu poate atrage nulitatea întregului act de ipotecă;

Având în vedere că înainte de a examina motivul de contestațiune, prin care se tinde la anularea urmării cerută de Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» singurul pe care tribunalul va avea să-l cerceteze, întru cât se întemeiază pe lipsa de calitate a urmărilor, este necesar, față de diferitele moduri de a se privi atribuțiunile și rolul justiției, să se arate cari sunt concepțiunile acestei instanțe asupra chemării justiției și să examineze chestiunile pe care litigiul de față le sugerează;

În admirabila sa conciziune, latinul a definit cuvântul «justiție» prin «suum cuique», fiecareia ceea ce i se datorește. De aceste două cuvinte toți legislatorii s'au inspirat pentru redactarea diferitelor coduri și a numeroaselor lor articole, generalizând și prevăzând chiar cazurile cele mai imposibile. Aceste articole de legi însă sunt câteodată neputincioase, în a prevedea toate cazurile particulare și schimbările cari se operează necesarmente în masa justițiabililor după timp, obiceiuri, pro-

grese și nevoile noi. Codificațiunea odată făcută legislatorul lasă apreciațiunii și conștiinței luminate a judecătorului grija de a ține seamă de toate aceste circumstanțe, cari, dacă nu pot schimba textele și spiritul legii, pot și trebuie chiar a le lua în serioasă considerațiune, este cazul de a se zice «litera omoară și spiritul o înviează». Ori, acest spirit care însușește litera moartă a codului este «spiritul modern» adică spiritul care înțelege că timpul s'a schimbat, că oamenii s'au transformat, au devenit mai destoinici, și, prin urmare, și-au creat trebuințe noi de cari nu se poate priva, lovindu-se însă la fiecare pas de această rutină învechită și bătrânicioasă, a cărei influență molipsitoare, orice s'ar zice, impresionează câteodată judecata publică și aceea a justiției chiar și care în multe cazuri, se desbracă cu anevoință de prejudecățile zilei. Iată aceea ce nu trebuie să fie! Alte timpuri, alte moravuri, totul este relativ, caduc și dacă în trăsăturile lor mari codurile rămân nealterate ele nu sunt totuși inalterabile. Timpul se însărcinează fără voia noastră a produce, nu o revoluțiune, dar o evoluțiune către mai bine adică către progres, pe măsură ce inteligențele se luminează în loc de a se ține în întunericimile rutinei sau în strâmptarea formelor sau formulelor cutăruia sau cutăruia articol. Nu este nici măcar un secol de când pentru fiecare om cel mai mic voiaj lua proporțiunile unui eveniment, relațiunile ca și transacțiunile comerciale sau altele erau din cele mai restrânse și nu aveau loc decât între compatrioți, vecini, toți supuși acelorași legi și deci diferențele erau ușor de judecat; legea se aplica în forma și conținutul său, fără a fi nevoie ca judecătorul să-și dea o osteneală prea mare și o muncă grea, aceleași afaceri repetându-se aproape sub aceleași forme. Astăzi timpurile s'au schimbat, deși articolele în conciziunea lor generală, au rămas aceleași. Cine nu știe că prin diferitele mijloace de locomoțiune, distanțele aproape numai există, că fruntariile s'au schimbat, că relațiunile au devenit internaționale, fără a atinge întru nimic naționalismul care își are rațiunea sa de a fi, pentru că constituie «Patria mamă», dar care nu trebuie să se confunde cu «sectarismul»; căci în puțin timp prin efectul chiar al acestei fobii izolarea s'ar face repede împrejurul nostru; înstrăinarea simpatiiilor prețioase ar stânjeni comerțul și industria, ar opri sigur orice specie de progres. Ori, în acest caz, cine nu merge înainte dă înapoi, și a călca pe loc, pe același făgaș, n'a fost niciodată altceva decât decadența în scurt timp și la primă izbitoră. Lucrurile fiind astfel vrând nevrând, principiul de egalitate înaintea legii pentru orice cetățean al unei țări se găsește lărgit și se întinde la toate țările lumii. Înaintea legii dar nu există antagonism între acești doi mari factori ai dezvoltării economice: naționalism și internaționalism; deci justiție egală pentru toți «suum cuique»

Nici o țară din lume neputând a-și satisface nevoile numai prin ea însăși oricare ar fi bogăția sa, comerțul și industria sa, urmează de aci un schimb continuu de mărfuri, de specialități, de surplus se poate zice, cari ajung în toate țările și sunt plătite în natură sau în monetă. Peste tot dar există importațiune și exportațiune. Unei țări bogate ca țara românească îi trebuiesc capitaluri pe cari nu le are, pentru a-și pune în valoare bogățiile naturale cari fără de acestea ar rămâne infructuoase pentru unii ca și pentru alții. Dacă, dar, străinătatea ne încredințează capitalurile sale, pentru dezvoltarea agriculturii sau industriei noastre născându-se contractăm față de aceștia obligațiuni cari, ca în toate transacțiunile, impun a înapoia acest capital neatinș în plus procentele cari au fost mai dinainte stipulate și în această ordine de idee capitalurile străine au nevoie de sprijinul justiției, de acest «suum cuique». Aceste capitaluri, pentru că au trecut fruntariile noastre au pierdut oare o parte din dreptul lor natural, prin consecință internațional, și se găsește oare în codul nostru

un articol care, aplicat în modul cel mai strâmt, să poată permite a se ridica acestor capitaluri garanțiile de cari se bucură în toate legislațiunile omenesci? Nu o credem; altfel ar trebui modificate sau suprimate aceste dispozițiuni arbitrare, unice în lume, cari lezează astfel averea altuia și distrug chiar esența justiției, acel «sum cuique». A vroi să fie altfel, este a merge conștient și vroit în contra spiritului legii și al gândului legislatorului. De altfel, de oarece codul nu poate fi schimbat în forma și conținutul său, ce este oare jurisprudența, având câteodată forță de lege, dacă nu o interpretațiune conformă circumstanțelor, ansamblului și detaliurilor, persoanelor, lucrurilor și spiritului timpului, cerând această evoluțiune binefăcătoare care conduce la progres.

Având în vedere că acestea fiind considerațiunile de cari această instanță înțelege a se inspira în rezolvarea litigiilor de natura celor de față, și cari nu prejudică motivele invocate în anularea actului de ipotecă pe temeiul căruia se face urmărirea, urmează a se examina motivele cari au condus la anularea urmăririi de față și cari nu se pot considera ca o contradicțiune la principiile mai sus expuse. Întru cât interpretările textelor nu pot merge până acolo încât să nesocotească oarecare forme de procedură pe cari legiuitorul le-a considerat de ordine publică.

Având în vedere acest motiv care a fost astfel formulat:

«Că «Nederlandsche-Trust-Maatschappy nu poate face urmărirea în numele purtătorilor de obligațiuni, adică pentru persoane cari nu existau în acel moment și fără să fi avut procură din partea lor».

Având în vedere că «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» care nu este purtătoare de obligațiuni, susține că reprezintă pe purtătorii de obligațiuni nu numai pentru constituirea ipotecii, nu numai pentru înscrierea ei, dar, în virtutea clauzelor prevăzute în actul ipotecar, aceeași societate îi reprezintă pentru a putea valabil face, în interesul lor, urmărirea imobilelor ipotecate;

Având în vedere că pentru a face posibil împrumutul prin subscripțiune publică al «Aurorei», Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» a fost chemată a stipula cu «Aurora» ipoteca în favoarea obligaționarilor;

Considerând că stipulațiunile în folosul terților, astfel după cum sunt prevăzute în Codul civil francez, completează la titlul obligațiunilor materia consimțământului prin niște dispozițiuni extrase din dreptul roman, și cari, deși vin criticate, au fost totuși admise. Obiecțiunea ce li se opunea era întemeiată pe considerațiunea că consimțământul, baza contractelor consensuale, este personal și acela care a făcut această stipulațiune nu o mai putea revoca dacă terțul a declarat că voește să profite de stipulațiune. Nu este suficient dar ca stipulațiunea să fie valabilă față de stipulant, trebuiește încă să fie acceptată de cel de al treilea, în rațiunea este foarte simplă, de oarece terțul nu a intervenit la contract și nu poate dobândi un drept fără să fi exprimat voința sa. O ofertă fiindu-i făcută, terțul trebuia să o primească și numai astfel oferta devine un contract care obligă toate părțile interesate: stipulant, promettant și terțul;

Considerând că deși în legislațiunea românească art. 112 din Codul civil francez nu a fost reprodus, totuși aceleași principii s'au aplicat de jurisprudența noastră și stipulațiunile în profitul celor de al treilea au fost considerate și la noi ca valabile;

Considerând că făgăduința făcută de «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» pentru detentorii de obligațiuni este validă, pentru că s'a obligat personal ca aceștia să execute obligațiunea și numai în caz de neurmărire din partea eventualilor creditori «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» avea să răspundă față de «Aurora» de neexecutarea obligațiunilor stipulate în favoarea celor de al treilea. Că «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» a garantat numai ratificarea din partea celor de al treilea, rezultă în mod clar atât din cuprinsul actului de i-

potecă, cât și din declarațiunile categorice ce a avut precauțiunea a face în instanță și din care rezultă că n'a înțeles a garanta însăși executarea obligațiunii și a lua asupra sa riscurile insolabilității Societ. «Aurora»;

Că rolul Societății «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» fiind numai acela de a găsi subscriitori de obligațiuni pentru împrumutul ce «Aurora» avea a-l contracta, apoi obligațiunile odată emise, creditorii ai acestei societăți sunt purtătorii de obligații. «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» și-a făcut oficiul de intermediar pentru care i s'a dat un comision de 1%, și nu mai poate, în virtutea actului de ipotecă, să exercite vreo acțiune în justiție în numele purtătorilor de obligațiuni decât numai prin voința expresă exprimată de aceștia;

Astfel fiind, nu se poate susține că, în virtutea clauzelor prevăzute în actul de ipotecă «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» reprezintă pe detentorii de obligațiuni pentru a putea face în numele lor urmărirea imobilelor ipotecate, de oarece un asemenea drept s'ar conferi cu violarea principiilor cari guvernează materia stipulațiunilor pentru cei de al treilea;

Că, în lipsa unui mandat expres dat de detentorii de obligațiuni Societății «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» de a face urmărirea în numele lor, apoi această Societate își însușește o calitate pe care în mod legal nu o poate avea și pe care de altfel detentorii de obligațiuni nici nu înțeleg a i-o conferi, de oarece s'au constituit într-o societate distinctă în scopul de a cumpăra imobilele scoase în vânzare. Or, dacă «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» admite că cele mai largi drepturi îi sunt conferite prin actul ipotecar, de ce oare, în numele acestor obligaționari, nu s'ar prezenta și la licitațiune pentru a concura în numele acestora? Răspunsul îl dă atitudinea purtătorilor de obligațiuni cari n'au înțeles a da mandat Societății «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» a face actele de urmărire printre cari, desigur, putea intra și acela de a licita. După cum dar pentru licitațiune «Nederlandsche-Trust-Maatschappy», recunoaște că ar fi urmat să aibă o împuternicire tot astfel și pentru urmărire trebuia să obțină un mandat în formele cerute de Procedura civilă;

Având în vedere că cererea Societății «Nederlandsche-Trust-Maatschappy», formulată numai în concluziunile scrise de a se pune afacerea din nou în discuțiune pentru a se produce în instanță mandatul pe temeiul căruia «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» să poată fi autorizată a face urmărirea, nu numai că confirmă lipsa de calitate a Societății «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» de a face urmărirea; dar este inutilă în cauză, de oarece prin prezentarea acestui mandat nu se va putea ratifica nulitățile de cari este izbită întreaga procedură de urmărire;

Considerând că, conform art. 496 din Proc. civilă, ori ce urmărire a unui imobil începe printr'un comandament făcut de către creditor, prin mijlocirea unui agent judecătoresc, datornicului sau deținătorului și care va trebui să cuprindă copie de pe titlul ce se execută —, somațiunea și mandatul pe care creditorul îl dă — dacă urmărirea nu se cere direct de către dânsul;

Că întru cât «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» n'a avut mandat din partea obligaționarilor încă dela primul act de urmărire, care este comandamentul, apoi urmărirea s'a încuviințat cu violarea unor reguli de procedură cari sunt de ordine publică și cari au sancțiunea de nulitate;

Astfel fiind, fără a mai discuta motivele invocate de contestatori, prin cari tind la anularea actului de ipotecă, tribunalul se oprește la acest motiv de procedură, care primează pe toate celelalte, de oarece se referă la lipsa de calitate a celui care a cerut urmărirea;

Pentru aceste motive, tribunalul, admite contestațiunile făcute de «Creditul Petrolifer» și Societ. «Steaua Română», etc. și anulează, ca fiind făcută fără calitate, urmărirea cerută de Societatea «Nederlandsche-Trust-Maatschappy» contra Societății «Aurora», etc

(ss) N. C. Schina; Ionescu-Dolj; Mirinescu.

UN NOU AN

Dacă vremea toamnei despoaie pădurile de bogăția frunzelor, pe cari, uscate și îngălbenite, vântul le risipește; vremea iernei desface fără îndurare câte un an din calendarul vieții.

Se umple de tristă melancolie sufletul acelor cari, încărunțiți, numără anii ce dispar. O adiere de regret mișcă și sufletele tinere. Sporul anilor trăiți răcorește căldura entuziasmului și micșorează perspectiva viitorului.

Făptura omenească ori pe ce treaptă de evoluție progresivă s'ar pironi, are o clipită retrospectivă. Își evoacă conștiința, și la lumina ei limpede discerne faptele săvârșite. Un om întreg — creier și inimă — descoperă răsplata vieții în această analiză reflexivă a activității sale. Ce-i pasă de aplauzele mulțimii, vremelnice dacă nu interesate, pasionate dacă nu pătimeașe. Dar când pornirea spontană a unui întreg neam împletește cununa recunoștinței, ce neasemănată mângâiere sufletească pentru el! Creierul meu țesea aceste și alte gânduri în atmosfera de apoteozare a unuia din multiplele laturi de activitate intelectuală a d-lui Titu Maiorescu cu prilejul retragerii sale din învățământul public oficial.

În paginile unei reviste cu caracter științific, se cuvine să notăm acest episod din dezvoltarea vieții noastre intelectuale.

* * *

Frumosul palat al *Justiției* și-a schimbat fizionomia.

Nu este o simplă prefacere arhitectonică de decor. Păstrându-se temelia veche, s'a împlinit totuș operă de stil mare. Factorii cari susțin clădirea sunt consolidați. Magistratii sunt inamovibili. Omagii de recunoștință.

În vălmășagul nesfârșit de anevoios al luptei pentru existență, un spor de energie, un adaus la puterea inițială de rezistență, este o binefacere. Aceasta este esența principiului de inamovibilitate. Poate singura definiție adevărată. Și de sigur unica justificare. Caracterul se naște nu se creează. Instrucțiunea imprimă înrăurirea ei. Educația inculcă sentimente altruiste. *Imprejurările* însă încolțesc germenul primitiv! Să nu ne făurim iluzii. Pentru deliciul unor speculațiuni în domeniul abstract al teoriei, să nu jertfim raporturile reale ale vieții pământești. Psihologia își are axiomele ei!

* * *

Dar legiuitorul nu s'a îngrijit numai de starea economică a magistratului, în scopul suprem al conservării independenței lui. El a încercat să

promoveze pe acei aleși — mulți chemați, puțini aleși — în ierarhia magistraturii.

Recunoaștem fără rezervă mentală, sentimentele distinse cari au prezidat la întocmirea legii de organizare judecătorească.

...Firește, sistemul combinat de legiuitor nu cristalizează ultima formulă. Ce creațiune omenească e desăvârșită? Oare, sculptorul izbutește cu o singură tăietură într'un bloc de marmoră să întrupeze imaginea visată? Sau pictorul reușește să nuanțeze coloritul pânzei dintr'o singură privire a modelului?

O formulă care să împace nenumăratele exigențe și toate meritele nădăduim va răsări aievea. Ea va fi produsul frământărilor multor minți cugătătoare și a unui timp îndelungat.

În România fericită... câte spirite de elită rătăcesc în întunecul provincii? Și câte spirite sărace se oglindesc în luciul saloanelor de prin orașele mari? Ce mândru privește colegul X din importantul oraș Y, cum mă strecor anonim de alungul zidurilor orașului? Dar și ce demn primesc strângerea sa de mână!

Imi stăpânesc condeii!

Dacă cumva se simte nevoia unui reviriment în *mentalitatea* instituțiunii noastre, urez din adâncul inimei anului 1910 să zămislească reforma ideală!

Alexandru St. Mandrea,

Memburu de ședință, Trib. Fălciu.

CADOUL cel mai bun ce se poate oferi magistraților și avocaților cari sunt la începutul carierei, și care le-ar face multă plăcere și mare îndatorire, este:

Tratatul de drept civil de d-l profesor *D. Alexandresco* (10 vol. cu cel scris în franțuzește); **Dreptul civil român** de d-l profesor *C. Nacu* (3 vol.); **Codicele de ședință** de d-l *I. Ph. Ghețu*, director în Ministerul de justiție; **Codul general al României** (ediția nouă 5 vol.) de d-l *C. Hamangiu*, procuror la Curtea de apel din Galați; **Urmărirea silită asupra bunurilor nemișcătoare** de d-l *N. Luca*, avocat, fost magistrat; **Ideia socialistă și Carl Marx** de d-l *Anibal Teodorescu*, docent universitar, avocat; **Repertoriul general de jurisprudență română** de d-l *I. C. Barozzi*, avocat (5 mari vol.), precum și orice alte cărți de drept, române și străine, cari se servesc la cerere contra valoare: mandat postal sau ramburs.

Comandele se fac pe adresa Codreanu la ziarul *Curierul Judiciar*, București, 5 Calea Rahovei.

A apărut un studiu foarte interesant: **Trusturile Americane** de d-l *I. Teich*, doctor în științe de Stat.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, sau să plătească la prezentare numai în mână incasatorilor: **I. RIVEANU** pentru provincie și **I. ST. TUDOROIU** pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu mateă, investite cu ștampila: **CURIERUL JUDICIAR**.